

Darja Jarošová, Renáta Zeleníková:

Ošetřovatelství založené na důkazech. Evidence Based Nursing

Praha: Grada Publishing, 2012, 136 s.

Vydání první, formát 210×145 mm, brožovaný výtisk, černobílý.

ISBN 978-80-247-5345-4.

Cena 199 Kč.

Některé kolegy může překvapit, že kromě koncepce Evidence Based Medicine (EBM) existuje také koncepce Evidence Based Nursing (EBN). Důvodem je především fakt, že jen málokterý lékař sleduje literaturu určenou pro střední zdravotnické pracovníky a oni sami nové přístupy ve vlastním oboru příliš nepublikují. Ale přitom už jen letmý pohled do příslušné literatury dokládá tisk specializovaného časopisu (Evidence Based Nursing, který začal vycházet již v roce 1998 (!), ISSN 1367-6539) i několik monografií na toto téma (např. N. Cullum, D. Ciliska, B. Haynes, et al., Evidence Based Nursing, Oxford: Wiley-Blackwell, 2007, B.M. Melnyk, E. Fineout-Overholt, Evidence Based Practice in Nursing and Healthcare: A Guide to Best Practice, Philadelphia: Wolters Kluwer Health, 2011 ad.).

Co je to medicína založená na důkazech? Je to moderní trend klinické praxe používající při léčbě výhradně vědecky prokázané poznatky. Cílem je jejich převedení do klinické praxe.

Jaká je koncepce ošetřovatelství založeného na důkazech? Svědomité, přímé a soudné použití nejlepších adekvátních vědeckých důkazů při výběru péče o nemocného.

Autorkami referované knihy jsou doc. PhDr. Darja Jarošová, Ph.D., a PhDr. Renáta Zeleníková, Ph.D., z Lékařské fakulty Ostravské univerzity.

Jaký je obsah knihy?

Text knihy je rozdělen do šesti samostatných kapitol v pořadí: 1. Vznik a vývoj praxe založené na důkazech (11 s.), 2. Posouzení situace a formulace klinické otázky (16 s.), 3. Vyhledání důkazů (31 s.), 4. Zhodnocení kvality nalezených důkazů (14 s.), 5. Implementace praxe

založené na důkazech (16 s.) a 6. Klinické doporučené postupy (9 s.). Seznam literatury (8 s.), přílohy (1–6), krátký český a anglický souhrn a rozsahu přiměřený rejstřík knihu uzavírají. Obsah odráží pět hlavních (a v koncepci medicíny založené na důkazech a požadovaných) důkazů. Publikace je to skutečně ojedinělá, v naší literatuře t. č. nemá obdobu. Je důstojným partnerem monografie T. Greenhalgh How to Read a Paper – the Basic of Evidence Based Medicine, která vyšla také v českém překladu v nakladatelství Grada Publishing již v roce 2003.

Komu knihu doporučit?

Knihu lze doporučit jako učebnici studentům pregraduálního i postgraduálního studia ošetřovatelství a příbuzných zdravotnických oborů, již praktikujícím zdravotním sestrám, porodním asistentkám, rehabilitačním pracovníkům ad.

Osobně ji doporučuji především vedoucím pracovnícům (hlavní sestry nemocnic a výzkumných ústavů, vyšších zdravotnických škol, středních zdravotnických škol) a pracovním skupinám středních zdravotníků, které řeší nějaký výzkumný úkol.

Určitě by ji měli doporučit lékaři zdravotním sestrám a střednímu zdravotnickému personálu na funkčních místech. Průnik principů ošetřovatelství založeného na důkazech do klinické praxe je více než žádoucí.

Prof. MUDr. Jan Petrášek, DrSc.,
III. interní klinika – klinika endokrinologie
a metabolismu, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy
a Všeobecná fakultní nemocnice, Praha,
e-mail: jan.petrasek@lf1.cuni.cz